

1. Obiekt
KOSCIOL PARAFIALNY p.w.Wniebowzięcia N.P.Marii,śś.Piotra i Pawła.

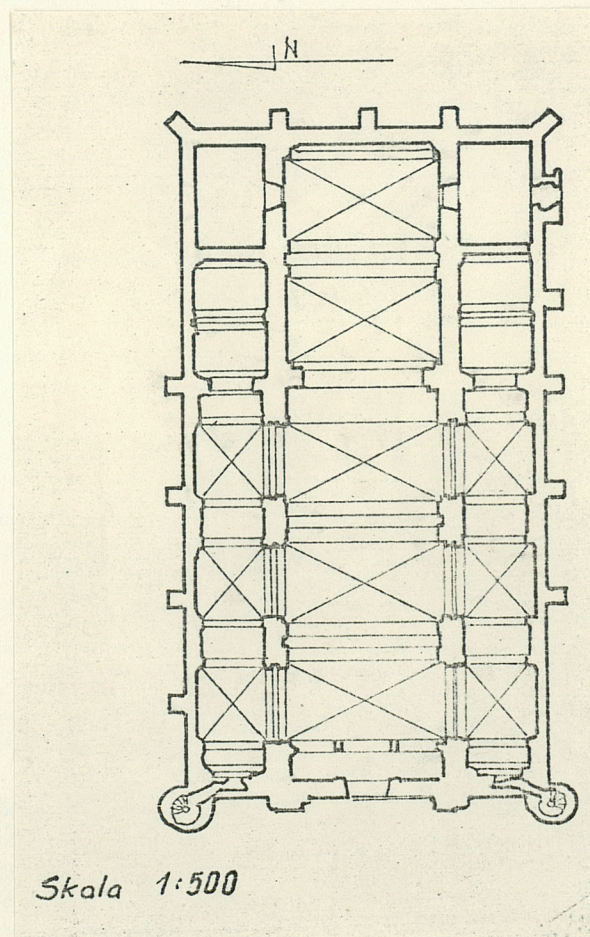
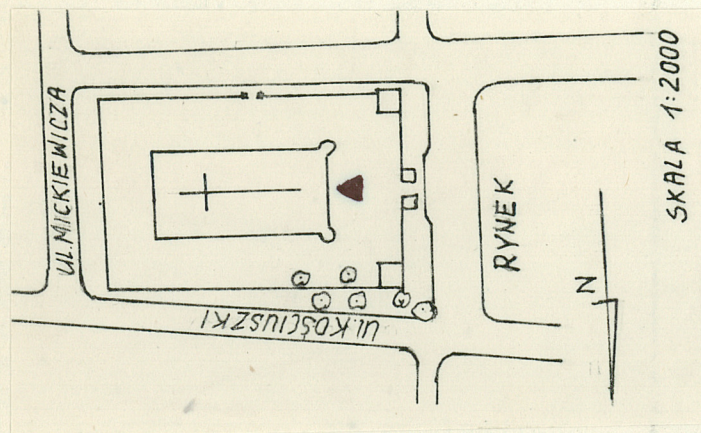
2. Czas powstania

1703-1706r.

3. Miejscowość

WĘGRÓW

11. Zdjęcia. rzut, przekrój, sytuacja, orientacja

4. Adres Węgrów Rynek
Pl. Dzierżyńskiego

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo siedleckie

gmina miasto
pow. WĘGRÓW

6. Poprzednie nazwy miejscowości

Węgrów

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo warszawskie

powiat Węgrów

8. Właściciel i jego adres

Parafia rzymsko-kat.wWęgrowie

9. Użytkownik i jego adres

J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr 44/230 data 18.XI.1959r.

J. DĘBSKI, MARZEC 1984

Parafia erygonowa 1414, staraniem Wojewody mazowieckiego Piotra Pełki Na miejscu pierwotnego kościoła drewnianego, w XVI w. wzniesiono murowany, późnogotycki, zapewne halowy. W 1558 przyjęty przez kalwinów. Zwrócony katolikom w 1631r. W 1703r. częściowo spalony. Odbudowany po pożarze przez Dobrogosta /Bonawenturę Krasieńskiego, właściciela Węgrowa, w latach 1703-1706. Konsekrowany w 1711r. przez Aleksandra Wychowskiego bpa łuckiego. Odbudowa zapewne wg. projektu Tylmą z Gamera, prowadzona przez Carlo Ceroniego, który wykorzystał istniejący plan i pozostałości murów. Polichromie wnętrza wykonane przez M.A. Palloniego w latach 1707-1708, poddane starannej konserwacji, po uprzednich przemalowaniach olejnych, w okresie 1935-1943. Od roku 1708 do 1833 kościół użytkowany przez zgromadzenie ks. ks. komunistów.

Gotycko-barokowy. Usytuowany we wschodniej pierzei rynku, na prostokątnym cmentarzu otoczony murem zaopatrzonym w dwie dzwonnice i bramę wejściową na osi kościoła od frontu. Orientowany. Murowany z cegły na zaprawie wapiennej, tynkowany. Posiada układ trzynawowej bazyliki o wydłużonym prezbiterium zakończony prostokątną absydą. Oszkarpowanemu korpusowi głównemu i dwie boczne wieżyczki pozostały z pierwotnego kościoła gotyckiego. Założony na planie prostokąta. Korpus nawowy trójprzęsłowy o węższych nawach bocznych z kruchtą pod chórem muzycznym od zach. i dwiema okrągłymi wieżyczkami mieszczącymi klatki schodowe, wysuniętymi z zachodnich naroży.

Prezbiterium dwuprzęsłowe, prostokątne, nie uwidocznione w bryle. Nawy boczne połączone z główną półkoliście zamkniętymi arkadami filarówymi. W nich na szerokości prezbiterium umieszczone symetrycznie dwie dwuprzęsłowe kaplice oraz od pd. zakrystia poprzedzona późniejszą kruchtą, zaś od pn. skarbiec. Sklepienia kolebkowo-krzyżowe na parach gurtów, spływających poprzez profilowane, bogate, belkowanie na pary pilastrów toskańskich przysściennych oraz opinających filary międzynawowe. Tęcza zwieńczona półkoliście. Z prezbiterium do zakrystii i skarbcza portale uszyte z nadprożami. Okna umieszczone w rozglifinowanych wnękach zamkniętych łukiem odcinkowym. Chór muzyczny umieszczony na trzech arkadach filarówych, podsklepiony kolebkowo-krzyżowo. Filary chóru zaopatrzone w pilastry.

Elewacja frontowa posiada wyższą część środkową połączoną z narożami wieżyczkami ścianami parawanowymi, zwieńczonymi waltuowymi spławami. Ujęta ona jest w zdwojone pilastry toskańskie na wysokich cokołach. Między nimi znajduje się wysoka płycina zwieńczona łukiem arkadowym. W płycinie umieszczono portal, tablicę erekcyjną oraz wokno w szczytowej części arkady, oddzielone gzymsem. Ponad belkowaniem trójkątny fronton z czterolistnym okienkiem. Na szczycie frontu krzyż. Po jego bokach ustawiono dwie kamienne figury śś. Piotra i Pawła. Główne wejście ujęte w prostokątny portal o profilowanym obramieniu zwieńczony trójkątnym szczytem. Nad tympanonem portalu wmurowana tablica fundacyjna z czarnego marmuru. Boczne wieżyczki nakryte stożkami, murowanymi zwieńczeniami. Dach nawy głównej dwuspadowy pobity blachą, zaopatrzony w sygnaturkę zwieńczoną chełmem obeliskowym. Na nawach bocznych dachy pulpitowe, pobite blachą.

Wyposażenie, między innymi:

- ołtarz główny z pocz. XVIII wieku zaopatrzony w antepedium kurdybanowe z tegoż czasu,
- ołtarze boczne z pocz. XVIII w. rokokowe
- ambona barokowa, pocz. XVIII w. częściowo rekonstruowana w latach 1952-1954.

<p>14. Kubatura</p> <p>ok. 13.800 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>ok. 955 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>Sakralne</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>Sakralne</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Restaurowany w latach 1838, 1893, 1946-47, 1951-57.</p> <p>OSUSZANIE ŚCIAN METODĄ ELEKTROOSMOZY WYKONANO W LATACH 1979-80.</p>		<p>19. stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Stan zachowania ogólnie dobry, poza ścianami, które są zawilgocone i wymagają osuszenia.</p>	
		<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Osuszenie ścian i fundamentów, położenie izolacji poziomej i pionowej.</p>	

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

Stronczyński K., Opisy zabytków starożytności w gub. warszawskiej i siedleckiej 1851, rkps. Gab. Rycin U.W.
Wiadomość o Mieście Węgrowie, kościele Farnym i klasztorze OO Reformatorów z dawnych dokumentów kościoła farnego węgrowskiego roku 1819 8 lisopada wyjęta, rkps. Archiwum Parafialne w Węgrowie. Zwierz W. ks. Życie i działalność ks. ks. komunistów w Węgrowie, rkps. 1951, Archiwum Parafialne w Węgrowie.

22. Bibliografia

Czapska A. Węgrów, Warszawa 1959
Siekierka B. Architektura kościoła farnego w Węgrowie, rkps. 1959, pr. mag. na U.W.
Katalog zabytków sztuki w Polsce, T.X.z.26, Powiat węgrowski.

23. Źródła ikonograficzne i fotografia (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Opracował

tekst mgr J. Dębski

imię, nazwisko, data, podpis

plany, rysunki

imię, nazwisko, data, podpis

zdjęcia fotogr. mgr J. Dębski luty 1984r.

imię, nazwisko, data, podpis

miejsce przechowywania negatywów

Karta po wypełnieniu podlega ochronie na podstawie przepisów prawa autorskiego

26. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

27. Załączniki

1. Miejscowość

WĘGRÓW

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

13cd.

- propekt organowy barokowy, ok. poł. XVIII w.
z rzeźbami Króla Dawida i dwóch aniołów.
 - chrzcielnica z czarnego marmuru z baldachimem oraz pokrywą miedzianą pozłacaną,
barokowa, pocz. XVIII w.
 - kropielniczka osadzona w muszli XVIII w.
 - kropielniczka z czarnego marmuru,
barokowa, XVII/XVIII w.
 - dwoje stall w prezbiterium, barokowe, pocz. XVIII w.
 - cztery konfesjonały
 - obrazy, portrety
- Instalacja elektryczna.

Wkładkę założył: J. DEBSKI MARZEC 1984
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: PKZ, PDNH - SIEDLCE